„Încrede-te, dar vezi în cine”. (Axel Oxenstierna)

Dreptul

Săptămînal juridic

ISSN 1857-3185

VINERI

6 decembrie

2013

Anul XII

nr. 46 (497)

8 pagini – 4,10 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

10 decembrie – Ziua Mondială a Drepturilor Omului

pag. 3

Acord de colaborare între CDF şi IGP: Pentru un răspuns comun mai eficient de executare a ordonanţei de protecţie a victimelor violenţei în familie

pag. 4

A doua reuniune a CpDOM privind respectarea drepturilor minorităţilor naţionale a fost desfăşurată la Cahul

pag. 5

Guvernul Republicii Moldova a făcut public textul integral al Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană

Acordul de Asociere RM-UE stabileşte un nou cadru juridic pentru cooperarea cu UE, care transferă colaborarea ţării noastre cu UE la o altă etapă, cea a asocierii politice şi integrării economice, reflectînd importanţa strategică a relaţiilor moldo-comunitare.

Recunoscînd aspiraţiile europene ale Republicii Moldova, determinate de identitatea sa europeană, Acordul de Asociere va constitui pentru Moldova o agendă de reforme, realizarea cărora va promova obiectivul său de integrare europeană.

Acordul de Asociere se bazează pe importanţa pe care părţile o atribuie respectării valorilor şi principiilor comune ce le împărtăşesc, în special democraţia şi statul de drept, respectarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale, precum şi asigurării unei economii de piaţă funcţionale şi dezvoltării durabile.

Acordul de Asociere UE-Moldova, textul căruia poate fi accesat pe site-ul Guvernului, are 972 de pagini şi cuprinde sub aspect structural: Un Preambul care reprezintă o declaraţie introductivă a Acordului, ce stabileşte scopul Acordului şi filosofia acestuia; Şapte titluri care conţin Principiile Generale, Cooperarea Politică şi Politicile de Securitate şi Afaceri Externe, Libertatea Justiţiei şi Securitate, Cooperarea Sectorială şi Economică, Comerţul şi Temele ce ţin de Comerţ (DCFTA), Cooperarea Financiară inclusiv Prevederile anti-fraudă, precum şi Prevederile Instituţionale, Generale şi Finale; Anexe „care stabilesc legislaţia UE ce urmează a fi preluată pînă la o dată anumită” şi 4 Protocoale.

Precizăm că, pe 29 noiembrie 2013, în cadrul celui de-al 3-lea Summit al Parteneriatului Estic de la Vilnius, Republica Moldova a parafat Acordul de Asociere, o componentă esenţială a căruia este Zona de Comerţ Liber Aprofundat şi Cuprinzător.

Parafarea Acordului de Asociere consemnează finalizarea negocierilor cu UE, care au început în ianuarie 2010 pentru Acordul de Asociere şi în ianuarie 2012 pentru zona de Comerţ Liber Aprofundat şi Cuprinzător.

Documentul respectiv nu reprezintă versiunea finală a Acordului de Asociere şi este prezentat cu titlu de informare. În conformitate cu procedurile standarde, textul parafat este transmis serviciilor juridice relevante pentru verificări juridico-lingvistice în vederea pregătirii sale pentru semnare. Doar textul semnat al Acordului implică obligaţii de ordin juridic reglementate de dreptul internaţional public.

Expert: Indiferent cine va veni la conducerea UE, atitudinea faţă de Moldova nu se va schimba

Schimbarea conducerii în cadrul Consiliului European nu va duce la schimbarea atitudinii Uniunii Europene faţă de Republica Moldova. De această părere este analistul politic Vasile Croitoru, care a fost solicitat să comenteze unele declaraţii potrivit cărora, după schimbarea conducerii în Parlamentul Europei, în urma alegerilor din 2014, Moldova riscă să nu semneze Acordul de Asociere.

„Parteneriatul Estic, din punct de vedere geopolitic, are aceeaşi importanţă pentru Uniunea Europeană pe care o au ţările din vecinătatea Federaţiei Ruse pentru Rusia. Astfel, indiferent de conducerea care vine la putere în UE, prin cîştigarea alegerilor, vor fi continuate elementele politicii externe elaborate şi implementate de conducerea precedentă”, susţine V. Croitoru.

Potrivit expertului, situaţia este similară cu cea a Federaţiei Ruse, care promovează aceeaşi politică a statului şi nu contează cine se află la putere.

„Indiferent cine vine la conducere, acţiunile pe plan extern ale Federaţiei Ruse sînt consecvente, acelaşi lucru este valabil şi pentru UE. Poate modalităţile de acţionare se schimbă, dar obiectivele rămîn aceleaşi ”, a spus expertul.

Regim liberalizat de vize cu UE pe parcursul mandatului actualului Parlament European

Republica Moldova va obţine regim liberalizat de vize cu Uniunea Europeană pe parcursul mandatului actualului Parlament European, care expiră la sfîrşitul lunii mai, a declarat, în cadrul unor dezbateri, liderul Partidului Liberal Democrat Vlad Filat. El a adăugat că ţara noastră ar urma să semneze Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană, care îl include şi pe cel de liber schimb, pînă la sfîrşitul lunii septembrie. În acelaşi timp, experţii susţin că autorităţile ar trebui să depună şi mai multe eforturi pentru a continua reformele asumate.

Uniunea Europeană este interesată de evoluarea Parteneriatului Estic şi pe viitor, iar liderii europeni i-au promis Republicii Moldova că vor dezvolta relaţiile bilaterale şi în continuare. Între timp, Chişinăul trebuie să fie şi mai hotărît, şi mai responsabil pentru a-şi atinge obiectivele.

Liderul PLDM a menţionat că, Chişinăul trebuie să continue consultările cu Tiraspolul şi să convingă partea transnistreană că apropierea de Uniunea Europeană este la fel de benefică pentru cetăţenii de pe ambele maluri ale Nistrului.

Parafarea Acordului de Asociere este un eveniment important pentru Republica Moldova, dar şi pentru actuala guvernare, care va trebui să devină mai eficientă şi mai responsabilă, a opinat preşedintele Consiliului Naţional pentru Participare Sergiu Ostaf.

În acelaşi timp, analistul Igor Boţan consideră că Republica Moldova se va confrunta şi în viitor atît cu provocări interne, care ţin de opoziţia unor forţe politice faţă de continuarea procesului de integrare europeană, dar şi externe, în special în contextul în care Ucraina a amînat semnarea Acordului de Asociere.

Flash

Moldova s-a plasat pe locul trei în lume după nivelul de reducere a preţurilor la grîu

Republica Moldova s-a plasat pe locul trei în lume după nivelul de reducere a preţurilor interne la grîu, în perioada iunie-octombrie 2013.

Despre aceasta se arată în raportul trimestrial privind preţurile la produsele alimentare, elaborat de Grupul Băncii Mondiale. Potrivit studiului, în perioada iunie-octombrie 2013, preţurile la grîu în Moldova s-au micşorat cu 13%. Cele mai mari reduceri ale preţurilor la grîu s-au înregistrat doar în Congo (cu 19%) şi Ucraina (30%).

Totodată, cele mai mari creşteri ale preţurilor la grîu, în perioada de referinţă, s-au înregistrat în Argentina (cu 60%), Etiopia (30%), Brazilia (27%), Sudan (23%), Belarus (22%), Bolivia (14%), Pakistan (10%).

De menţionat că, anterior, Moldova a ocupat locul patru în lume după ritmul de creştere a preţurilor interne la grîu, în perioada iunie 2012 - iunie 2013, cu indicele de 43%. Acest fapt a fost cauzat de recolta mică a grîului din cauza caniculei puternice. În acest an, în Moldova s-a înregistrat o recoltă bună de cereale, de aceea preţurile au scăzut. Potrivit Ministerului Agriculturii, în anul 2013, în Moldova au fost recoltate 3 milioane de tone de cereale sau cu 43,5% peste media înregistrată în anii 2010-2012. Recolta brută a grîului, în anul 2013, a constituit 996 mii de tone, cu 49,1% peste media din anii 2010-2012. Recolta medie a grîului la hectar a constituit 3,14 tone, acesta fiind cel mai bun rezultat din ultimii 10 ani.

Verdictul experţilor privind băncile din Republica Moldova

Sistemul bancar autohton mai are multe de învăţat la capitolul comunicare cu publicul, implicit cu presa, iar site-urile băncilor sînt ineficiente în facilitarea accesului la informaţie, se arată într-un material analitic din domeniu.

Potrivit experţilor, cea mai căutată informaţie de jurnalişti pe site-urile instituţiilor bancare se referă la datele de contact ale serviciului de presă. Din cele 14 bănci care activează în R. Moldova, doar două afişează astfel de informaţii. Consultanţii în comunicare remarcă faptul că această situaţie dăunează imaginii băncii. Deşi stau mai bine la capitolul comunicate de presă, multe site-uri nu permit căutarea informaţiei după cuvinte-cheie. Autorii studiului afirmă că băncile ar deveni mai credibile dacă ar publica informaţii din presă, inclusiv cele care nu le pun într-o lumină favorabilă. Deşi şase bănci publică articole din presă, totuşi, toate materialele sînt publicitare sau descriu anumite acţiuni favorabile ale băncilor respective.

Şi mai puţine bănci oferă posibilitatea de abonare prin e-mail la comunicate şi noutăţi. Doar şapte bănci publică informaţii despre experienţa conducerii instituţiei, dar şi acestea „uită" să prezinte fotografiile persoanelor, anumite informaţii sau detalii biografice.

În concluzie, experţii susţin că această comunicare este vitală pentru bancă în contextul crizelor sistemice sau de imagine, însă domeniul bancar autohton mai are multe de învăţat la capitolul comunicare cu presa prin prisma eficientizării site-urilor şi a facilitării accesului la informaţie.

O nouă funcţie în Parlamentul Republicii Moldova? Vezi cine se va ocupa de etica deputaţilor

Centrul de Analiză şi Prevenire a Corupţiei (CAPC) a efectuat o expertiză, din perspectiva drepturilor omului, a proiectului Legii privind Codul de etică şi conduită a deputatului în Parlament.

Proiectul presupune crearea unei funcţii de comisar pentru etică în Parlamentul R. Moldova.

Mariana Kalughin, expert CAPC, a menţionat că proiectul de lege respectiv are mai multe lacune, şi a solicitat ca acesta să fie votat drept lege organică şi nu una ordinară.

Reprezentantul CAPC a salutat faptul că mai multe prevederi ţin de conflictul de interese, deoarece în opinia sa, Legea cu privire la conflictul de interese este una foarte generală şi inaplicabilă în cazul deputaţilor.

Mai mult decît atît, prin acest proiect se propune crearea unei funcţii de comisar pentru etică. Acesta nu trebuie să fie membru a unui partid politic.

Totodată, Mariana Kalughin a salutat faptul că noul Cod de etică şi conduită a deputatului în Parlament va duce la dezvoltarea normelor în ceea ce priveşte conduita şi etica parlamentarilor. Aceste norme vin în completarea Regulamentului Parlamentului şi Legii privind statutul deputatului, în special în ceea ce priveşte responsabilizarea acestora.

Notăm că, expertizarea proiectului a fost efectuată graţie susţinerii financiare a Suediei.

Scrie pentru drepturi, fă o schimbare! Amnesty International Moldova a lansat Maratonul Scrisorilor pentru Drepturile Omului

La Oficiul Poştal Central şi la Biblioteca Municipală „B. P. Haşdeu", Amnesty International Moldova a lansat Maratonul Scrisorilor pentru Drepturile Omului – un eveniment care reuneşte oamenii din zeci de ţări ale lumii, ce scriu mesaje întru susţinerea persoanelor ale căror drepturi sînt lezate. Este un eveniment similar cu cel care a pus bazele creării Amnesty International, cu 52 de ani în urmă. Ideea unui maraton al scrisorilor pentru drepturi aparţine membrilor Amnesty din Polonia, care au organizat primul eveniment de acest gen în anul 2001. Impactul acestei acţiuni a fost atît de mare, încît membrii Amnesty din mai multe ţări au urmat exemplul activiştilor polonezi şi astfel, Maratonul Scrisorilor a devenit un eveniment global.

Toţi doritorii sînt invitaţi să vină la sediile menţionate şi să scrie mesaje întru susţinerea: unei comunităţi din Nigeria, care a fost condamnată la sărăcie de către autorităţi. Oamenii au rămas pe drumuri după ce le-au fost distruse casele, fără a li se acorda compensaţii sau locuinţe alternative. Autorităţile nu întreprind nici o acţiune pentru a-i ajuta pe aceşti oameni; unei persoane din Mexic, Miriam López, care a fost supusă torturii, violată şi impusă să semneze o declaraţie precum că ar fi implicată în comerţul cu arme. Deşi a fost eliberată din arest şi a recunoscut torţionarii, nici unul dintre aceştia nu a fost pedepsit; lui Hakan Yaman, din Turcia, pe care poliţiştii l-au bătut, aruncat în foc şi lăsat să moară, în timpul protestelor din Istanbul. Deşi a supravieţuit, el şi-a pierdut aproape complet vederea. Pînă în acest moment, nimeni nu a fost pedepsit; unei comunităţi din teritoriile Palestiniene, unde oamenii sînt supuşi violenţei din partea armatei israeliene. Cetăţenii organizează manifestaţii paşnice, iar soldaţii îi arestează şi aruncă gaz lacrimogen în case. Cîteva persoane au fost omorîte şi mai multe au fost rănite în timpul raidurilor nocturne. Autorităţile nu întreprind nici o acţiune pentru a-i proteja.

Cristina Pereteatcu, director executiv Amnesty International Moldova: Este al treilea an consecutiv cînd organizăm Maratonul scrisorilor în R. Moldova. Ne bucură că reuşim prin acest maraton să creăm o atmosferă a drepturilor omului, în care tot mai multă lume de la noi este molipsită de sentimentul de solidaritate internaţională. Este o stare de beatitudine să vezi cum în sec. XXI peniţa încă mai are puterea de a salva şi schimba vieţi omeneşti, dar şi de a responsabiliza guvernele represive.

Pavel Ianeţ, şef Direcţia Strategie şi Marketing, Întreprinderea de Stat „Poşta Moldovei": Î.S. „Poşta Moldovei", deja al doilea an consecutiv, susţine, în calitate de partener, acţiunile Amnesty International Moldova, în cadrul „Maratonului Scrisorilor". În anul precedent, prin intermediul instituţiei noastre, au fost expediate în jur de 3000 de scrisori, întru susţinerea persoanelor a căror drepturi au fost încălcate. Avînd în vedere faptul că noi sîntem cei care asigurăm comunicarea poştală dintre administraţiile poştale şi cetăţeni, ne-am alăturat la evenimentul dat, ca să asigurăm circuitul scrisorilor. Ne bucurăm că avem posibilitatea de a susţine şi promova dreptrurile omului.

Anul trecut, în cadrul Maratonului Scrisorilor, au fost transmise circa 2 mln. de mesaje. Dintre acestea, peste 3000 de mesaje au fost scrise de moldoveni, întru susţinerea: lui Alex Bialiatski, apărător al drepturilor omului din R. Belarus, care stă la dubă în urma unui proces inechitabil. În urma scrisorilor recepţionate, autorităţile au renunţat la aplicarea pedepselor anterioare. Alexs Bialiatski: „Am primit mii de scrisori, le-am citit pe fiecare, m-au ajutat enorm, a fost un An Nou incredibil. Vă mulţumesc tuturor!"; femeilor din Guatemala, care sînt supuse violenţei, violate şi chiar omorîte, iar autorităţile se fac că plouă. După ce a primit mii de mesaje, vicepreşedintele Guatemalei a dispus pornirea unei investigaţii; oamenilor din localitatea Bodo, din Nigeria, care sînt nevoiţi să trăiască într-un mediu poluat, din cauza neglijenţei unei companii petroliere. În urma maratonului, guvernanţii au dispus iniţierea unei investigaţii. Baribor Koottee, din Bodo: „Acest gen de susţinere ne ţine în viaţă acum şi ne face să sperăm că problema noastră se va rezolva."; romilor din Cluj-Napoca, care au fost evacuaţi forţat. În vara acestui an, primarul de Cluj a elaborat un plan de rezolvare a suituaţiei create.

Maratonul Scrisorilor pentru Drepturile Omului este desfăşurat în Republica Moldova în perioada 2-16 decembrie. Fiecare doritor poate veni la sediile menţionate şi trimite un mesaj autorităţilor din Israel, Turcia, Nigeria, Mexic, solicitîndu-le să asigure respectarea drepturilor omului.

De asemenea, pot fi semnate şi scrisori online la www.amnesty.md/maraton.

Şeful statului cere intensificarea acţiunilor de contracarare a abuzurilor şi ilegalităţilor din justiţie

Preşedintele Republicii Moldova Nicolae Timofti le-a cerut responsabililor din instituţiile cu atribuţii în domeniul de drept şi securitate naţională să intensifice acţiunile de contracarare a abuzurilor şi ilegalităţilor din sistem.

Şeful statului a venit cu această solicitare în cadrul unei şedinţe privind situaţia actuală din justiţie şi organele de drept, pe care a prezidat-o alături de prim-ministrul Iurie Leancă.

La reuniune au participat ministrul Justiţiei Oleg Efrim, ministrul Afacerilor Interne Dorin Recean, preşedintele Curţii Supreme de Justiţie Mihai Poalelungi, procurorul general Corneliu Gurin, directorul Serviciului de Informaţii şi Securitate Mihai Balan, directorul Comisiei Naţionale de Integritate Anatolie Donciu, directorul adjunct al Centrului Naţional Anticorupţie Cristina Ţărnă, şi alţi demnitari, care au prezentat rapoarte de activitate ale instituţiilor pe care le conduc.

Nicolae Timofti a pledat pentru folosirea tuturor metodelor legale în ceea ce priveşte sancţionarea şi îndepărtarea din structurile de stat a funcţionarilor cu probleme de integritate, care se fac vinovaţi de perpetuarea practicilor de corupţie, protecţionismului şi admiterea imixtiunilor în procesele de anchetă şi de justiţie.

Totodată, el a subliniat că prestaţia instituţiilor cu atribuţii în domeniul de drept şi securitate naţională este extrem de importantă pentru avansarea Republicii Moldova pe calea integrării europene, şi a stăruit asupra îndeplinirii cu responsabilitate a angajamentelor pe care ţara noastră şi le-a asumat în faţa Uniunii Europene.

În cadrul şedinţei, conducătorii instituţiilor de drept au primit sarcini concrete privind acţiunile pe care ar urma să le întreprindă în următoarea perioadă menite să îmbunătăţească situaţia din domeniu. De asemenea, a fost discutată necesitatea modificării actualei legislaţii de profil în acest scop.

În Raportul Departamentului de Stat al SUA se menţionează repetat despre implicarea oficialilor Republicii Moldova în infracţiunile de trafic de fiinţe umane

Al treilea an consecutiv Republica Moldova a fost clasată pe nivelul 2 (Tier2) în Raportul Departamentului de Stat al SUA (Raportul Global privind Traficul de Persoane, ediţia 2013). În această categorie se plasează ţările ale căror guverne nu întrunesc, în conformitate cu Legea SUA privind protecţia victimelor traficului, pe deplin standardele minime, dar depun eforturi suficiente să le întrunească.

Raportul Departamentului de Stat al SUA este elaborat conform unui set de indicatori, în baza cărora se apreciază eficienţa politicilor de prevenire şi combatere a traficului de fiinţe umane şi nu are scopul de a judeca ţările monitorizate.

Una din preocupările de bază ale oficialilor americani rămîne a fi tragerea la răspunderea penală a funcţionarilor publici implicaţi în infracţiunile de trafic de fiinţe umane (TFU) ceea ce se reflectă şi în recomandările trasate pentru Republica Moldova. În raport se menţionează repetat despre implicarea directă sau indirectă a oficialilor moldoveni în infracţiunile de trafic de fiinţe umane. În perioada de raportare, în Republica Moldova au fost pornite 13 dosare penale împotriva persoanelor cu funcţie de răspundere, persoane publice sau celor cu funcţie de demnitate publică. Cu toate acestea, în 2012 n-au fost pronunţate hotărîri definitive de condamnare a acestora.

Conform datelor prezentate de Departamentul Instituţiilor Penitenciare al Ministerului Justiţiei al Republicii Moldova pentru anul 2012, nici o persoană care-şi ispăşeşte pedeapsa pentru comiterea infracţiunii de TFU nu face parte din categoria „oficial", prevăzută de art.123 al Codului penal. Astfel, în Raportul Republicii Moldova în domeniul prevenirii şi combaterii traficului de fiinţe umane pentru anul 2012, Comitetul naţional pentru combaterea TFU recomandă repetat necesitatea implicării experţilor independenţi în monitorizarea şedinţelor de judecată în care sînt puse pe rol dosare de TFU cu implicarea oficialilor publici.

Suplimentar, ar fi recomandabil ca, publicul şi comunitatea internaţională să fie informaţi continuu despre progresul înregistrat de către autorităţile de drept moldoveneşti în anchetarea cazurilor penale intentate împotriva funcţionarilor de stat. În acest scop, ar fi binevenită distribuirea periodică către public a datelor statistice privind dosarele penale deschise pînă în prezent pe marginea unor astfel de cazuri, tragerea la răspundere penală şi ispăşirea pedepsei.

10 DECEMBRIE – ZIUA MONDIALĂ A DREPTURILOR OMULUI

Acum 65 de ani, Adunarea Generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite a adoptat Declaraţia Universală a Drepturilor Omului.

„Drepturile omului” – această sintagmă este tot mai frecvent auzită în ultimul timp şi reprezintă un subiect plasat pe ordinea de zi de pe agenda tuturor statelor mondiale. În linii generale, drepturile omului pot fi definite ca drepturile inerente naturii omului, fără de care el nu poate exista ca fiinţă umană.

Drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului oferă posibilitatea dezvoltării depline de a folosi calităţile noastre omeneşti, a intelectului, a talentelor întru satisfacerea unor dorinţe spirituale, dar şi materiale.

Lipsa drepturilor şi libertăţilor ar genera o tragedie socială, ar crea o dezordine în toate sferele de activitate politică, culturală, economică, ar da naştere unor conflicte violente între cetăţeni, dar şi între cetăţeni şi stat. De aceea oamenii, din cele mai vechi timpuri, au luptat pentru apărarea drepturilor lor, s-au manifestat în revoluţii ce au curmat mii de vieţi omeneşti, au fost torturaţi pentru instinctul de a se apăra, dar şi omorîţi pentru curaj. Războaiele au fost conduse de oameni pentru a distruge alţi oameni urmăriţi de intenţiile devastatoare ale statelor care sînt tot o creaţie a raţiunii umane. Dar la o răscruce a istoriei, tot omul, conştient de consecinţele violenţelor, a găsit rezolvarea acestei mari probleme. Soluţia a fost respectarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, indiferent de naţionalitate, religie, limbă şi avere, pentru a evita alte ciocniri ale civilizaţiilor. Această realizare remarcabilă din istoria omenirii şi-a găsit lumina în concepţia drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, unul din principalul obiectiv al Organizaţiei Naţiunilor Unite.

Ideea de respectare a drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului a apărut în procesul de creare a Organizaţiei Naţiunilor Unite, în urma pierderilor generate de cel de-al doilea război mondial. Astfel, în art.1 al Cartei ONU, un document de o importanţă majoră pentru istoria mondială, dar şi actul fondator al organizaţiei, se stipulează drept scop al ONU promovarea şi încurajarea respectării drepturilor şi libertăţilor fundamentale faţă de toate persoanele, fără deosebire de rasă, sex, limbă sau religie. De aceea prevederile Cartei ONU în domeniul drepturilor omului reflectă necesitatea elaborării şi recunoaşterii unor standarde universale pentru politica internă şi externă a statelor care ar asigura existenţa fiinţei umane şi evitarea unui nou război mondial.

Pentru elaborarea documentului respectiv, conform art.68 al Cartei ONU, în 1946 a fost creată Comisia pentru Drepturile Omului, care includea reprezentanţi oficiali ai următoarelor state: SUA, URSS, Belarus, Ucraina, Anglia, Franţa, China, Australia, Belgia, Egipt, India, Iran, Liban, Panama, Uruguay, Filipine, Chile şi fosta Iugoslavie, state ce aveau niveluri de dezvoltare şi sisteme economice diferite. Comisia avea misiunea de a elabora un act internaţional care să includă acele drepturi şi libertăţi fundamentale ce trebuie să fie promovate şi respectate în relaţiile dintre ţări şi pe teritoriul lor, indiferent de puterea economică a statului. Această misiune a fost definitivată odată cu adoptarea, prin Rezoluţia 217, din 10 decembrie 1948, de către Adunarea Generală a ONU, a ***Declaraţiei Universale a Drepturilor Omului***. Importanţa acestui act pentru trecut, prezent şi viitor rezidă în recunoaşterea caracterului universal al drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, iar prevederile Declaraţiei Universale a Drepturilor Omului au fost acceptate ca sarcină şi ideal comun spre îndeplinirea căreia să tindă toate popoarele şi statele lumii în noul sistem mondial. De atunci, 10 decembrie este considerată Ziua Mondială a Drepturilor Omului.

Adunarea Generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite le-a cerut tuturor ţărilor membre publicarea Declaraţiei, după care aceasta să fie „distribuită, expusă, citită şi comentată în şcoli şi alte instituţii de învăţămînt, fără a se ţine cont de condiţia politică a ţărilor sau teritoriilor”. Declaraţia este un cod complet al demnităţii umane ce prevede: dreptul la viaţă, libertate, libertatea de conştiinţă şi de exprimare, prezumpţia nevinovăţiei, interzicerea torturii, dreptul la libera circulaţie, dar şi dreptul la un trai decent, la muncă, educaţie, concedii plătite şi asistenţă medicală.

Nici o ţară membră a Naţiunilor Unite nu a votat împotriva Declaraţiei Universale. S-au abţinut „blocul sovietic” şi Arabia Saudită.

Declaraţia Universală, cu paşi extrem de mici, totuşi, a făcut loc pentru următoarele acte:

– Convenţia pentru prevenirea şi reprimarea crimei de genocid (9 decembrie 1948);

– Convenţia Europeană privind protecţia drepturilor omului şi apărarea libertăţilor fundamentale (4 noiembrie 1950) cu Protocolul adiţional din 20 martie 1952;

– Actul final al Conferinţei pentru securitate şi cooperare în Europa, din Helsinki (01.08.1975).

Cu toate acestea, Declaraţia Universală a demonstrat decenii la rînd neputinţă totală, şirul ororilor continuînd cu înverşunare. Nimic n-a putut sta în calea gulagului sovietic, a revoluţiei Culturale din China, a Cîmpiilor morţii în Cambodgia sau a războiului murdar din Argentina. Mirosul de sînge plutea deasupra Pămîntului, iar drepturile omului erau tot mai mult invocate în retorica duelurilor caracteristice războiului rece: SUA şi URSS acuzîndu-se reciproc.

A durat două decenii pentru formularea pacturilor privind drepturile politice, civile, economice, sociale şi culturale şi aproape 30 de ani pentru ratificarea lor.

Art.1 al Declaraţiei stabileşte clar egalitatea în drepturi: „toate fiinţele umane se nasc libere şi egale în demnitate şi drepturi. Ele sînt înzestrate cu raţiune şi conştiinţă, şi trebuie să se comporte unele faţă de celelalte în spiritul fraternităţii”. Dar nu putem să nu acordăm atenţie drepturilor specifice omului declarate în acest act fundamental, precum dreptul la viaţă, la libertate şi securitatea persoanei, interzicerea torturii şi pedepselor degradante, a arestării sau reţinerii arbitrare, a condamnării pentru acţiuni care nu constituie acte penale în momentul comiterii. Conform Declaraţiei, orice persoană poate să se adreseze unei instanţe judecătoreşti pentru a i se proteja drepturile – dreptul la libera circulaţie, de a-şi alege reşedinţa în interiorul graniţei unui stat. Respectarea Declaraţiei este indispensabilă şi din motivul recunoaşterii drepturilor civile şi politice, precum libertatea de gîndire, a convingerilor sau religiei, libertatea de opinie şi exprimare, dreptul la întrunire şi asociere paşnică, accesul la funcţiile publice, dreptul la cetăţenie, la căsătorie, drepturi egale ale soţului şi soţiei. Drepturile sociale şi economice, conform Declaraţiei, includ dreptul la proprietate, la securitate socială, la muncă, la odihnă, la un nivel de trai decent care să asigure omului sănătatea, bunăstarea lui şi a familiei sale, dreptul la învăţătură, participarea la viaţa culturală. De altfel, René Cassin, laureat al Premiului Nobel, principalul autor al proiectului, compara Declaraţia Universală a Drepturilor Omului cu vastul portic al unui templu susţinut de patru coloane. Prima este cea a drepturilor şi libertăţilor de ordin personal, a doua coloană vizează drepturile individului în raporturile sale cu grupările din care face parte şi cu elementele lumii exterioare, a treia coloană este cea a facultăţilor spirituale, şi în cele din urmă, a patra coloană este cea a drepturilor economice, sociale şi culturale. Ar fi incorect să nu ne dăm seama de importanţa Declaraţiei, ea fiind „templul” ce găzduieşte principiile de bază ale drepturilor omului: universalitatea, indivizibilitatea şi interdependenţa.

Dar bineînţeles, aceste drepturi pot fi realizate doar prin existenţa unor îndatoriri a fiecărui om pentru colectivitate, aceasta şi constituie importanţa respectării Declaraţiei şi asumarea acestor cerinţe de către toate popoarele lumii pentru a exista pacea mondială.

Pentru trecut, dar şi pentru prezent, Declaraţia şi-a cîştigat semnificaţia dat fiind că, a servit ca bază şi a impulsionat dezvoltarea normelor dreptului internaţional în acest domeniu. Una din direcţiile de acţiune a fost elaborarea şi adoptarea Pactului Internaţional cu privire la drepturile civile şi politice şi a Pactului Internaţional cu privire la drepturile economice, sociale şi culturale din 1966, care au un caracter juridic obligatoriu pentru statele ce le-au semnat şi ratificat. Deosebit de important este faptul că Declaraţia Universală a stat la baza adoptării constituţiilor multor state, promovînd şi garantînd drepturile omului. Acest act a servit drept model şi la elaborarea Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale din 1950.

Respectarea drepturilor omului este o valoare care se regăseşte în toate tratatele Uniunii Europene, încă de la crearea acesteia. Uniunea Europeană consideră drepturile omului ca fiind universale şi indivizibile, le promovează în mod activ, atît pe plan intern cît şi în relaţiile cu ţările din afara sa. Un criteriu definitoriu de aderare la UE este respectarea drepturilor omului, existînd o clauză potrivit căreia drepturile omului reprezintă un element esenţial al relaţiilor dintre părţi. Politica Uniunii Europene privind drepturile omului cuprinde aspecte de natură civilă, politică, economică, socială şi culturală, un scop bine definit fiind promovarea drepturilor femeilor, ale copiilor, ale minorităţilor şi ale persoanelor strămutate.

Astfel, Declaraţia Universală a Drepturilor Omului reprezintă temelia unui întreg sistem de tratate, la nivel mondial şi regional, precum şi a construit şi infrastructura acestui sistem, formată din instituţii şi mecanisme, cu o influenţă puternică asupra sistemelor naţionale, atît la nivel legislativ cît şi instituţional. De aceea, cu certitudine putem afirma că, Declaraţia Universală a Drepturilor Omului este cheia ce a deschis conştiinţa pentru promovarea şi protecţia drepturilor şi libertăţilor fundamentale care reprezintă un proces în evoluţie, ce trebuie să ţină pasul cu ascensiunea societăţii, cu noile provocări ale timpului, ştiinţei şi tehnologiei.

Declaraţia Universală a Drepturilor Omului nu este un document cu caracter juridic obligatoriu, însă este universal acceptată ca un standard minim în domeniul drepturilor omului, ca un ideal pe care trebuie să-l atingă toate popoarele şi naţiunile. Poate că ar fi fost mai bine să fie un act cu caracter juridic obligatoriu, pentru a exista o siguranţă că aceste drepturi vor fi respectate de toate popoarele, dar dat fiind că, există şi dreptul fiecărui stat de a-şi alege calea pe care o abordează, rămîne doar să se promoveze importanţa respectării acestui document internaţional de o conotaţie specială. Autoritatea ei morală şi încărcătura emoţională, compensează lipsa efectului juridic, avînd totuşi, puterea de sensibilizare a societăţilor democrate.

Din ansamblul de probleme ce preocupă astăzi omenirea, drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului au un loc central. Problematica drepturilor omului este un domeniu ce va fi reflectat în viitor, este un domeniu aflat în strînsă corelaţie cu problemele globale ale omenirii ce se vor evidenţia şi mai mult în anii următori – securitatea, dezvoltarea economică şi socială, independenţa naţională. Doar prin respectarea drepturilor fundamentale ale omului cele mai mari probleme ale contemporaneităţii îşi vor găsi o rezolvare durabilă.

Protejarea şi promovarea drepturilor omului este un principiu fundamental al democraţiei în general, de aceea respectarea tuturor actelor privind drepturile omului este primordială pentru un viitor paşnic şi a unui sistem internaţional bazat pe respectul faţă de naţiuni.

Menţionăm că, Republica Moldova este prima ţară din fosta URSS care şi-a exprimat ataşamentul său faţă de Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, fiind încă în componenţa acelui imperiu. Deja în Declaraţia de Suveranitate şi prin Hotărîrea Parlamentului Republicii din 28 iulie 1990 (nr. 217-XII), Moldova a aderat la acest document istoric. Mai tîrziu, ataşamentul şi respectul statului nostru faţă de Declaraţia Universală a Drepturilor Omului este reconfirmat în Declaraţia de Independenţă din 27 august 1991 şi Constituţia Republicii Moldova din 1994.

Mai mult decît atît, prin art.4 din Constituţie, Republica Moldova recunoaşte prioritatea Declaraţiei Universale a Drepturilor Omului şi a altor documente internaţionale în materia drepturilor omului asupra actelor naţionale: *„(1) Dispoziţiile constituţionale privind drepturile şi libertăţile omului se interpretează şi se aplică în concordanţă cu Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, cu pactele şi cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte. (2) Dacă există neconcordanţe între pactele şi tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte şi legile ei interne, prioritate au reglementările internaţionale”.*

Drepturile omului sînt şi drepturile mele pentru că şi eu îi respect pe ceilalţi aşa cum la rîndu-mi sînt respectat. Drepturile oferă demnitate, egalitate, respect şi dreptate. Toate serviciile publice oferite de agenţiile guvernamentale şi de state, prin toate instrumentele proprii, reprezintă o datorie a tuturor faţă de noi. Statul este, pînă la urmă, un instrument al societăţii civile prin care aceasta lucrează. De aceea respectarea drepturilor reprezintă una dintre preocupările de bază ale acestora, pentru că drepturile sînt ale tuturor, iar contribuţia fiecărui individ în acest sens contează foarte mult.

Cristina APARATU,
masterandă, specialitatea „Drepturile Omului”;
Nicolae OSMOCHESCU,
profesor universitar

Preluarea standardelor comunitare şi a experienţei germane în activitatea Procuraturii

O delegaţie a Procuraturii Republicii Moldova, condusă de procurorul general, efectuează în perioada 4-6 decembrie, o vizită de lucru în Germania. Invitaţia de a efectua această vizită a fost adresată procurorului general Corneliu Gurin de către Excelenţa Sa, Mathias Meyer, Ambasador Extraordinar şi Plenipotenţiar al Germaniei în Republica Moldova, iniţiativa vizitei fiind susţinută în mod special de Oficiul cancelarului german Angela Merkel.

Programul vizitei delegaţiei Procuraturii Republicii Moldova cuprinde întrevederi cu procurorul federal general pe lîngă Curtea Federală de Justiţie, directorul Ministerului Federal al Justiţiei, procurorul general al Berlinului, cu conducători ai instanţelor judecătoreşti federale şi teritoriale, cu reprezentanţi de notorietate ai organizaţiilor neguvernamentale din Germania.

De asemenea, procurorul general Corneliu Gurin va purta discuţii cu reprezentanţii Oficiului cancelarului federal, în cadrul cărora va fi abordat subiectul reformelor în justiţie, implementarea standardelor comunitare şi eventuale mecanisme de asistenţă necesară în procesul de reformare a Procuraturii Republicii Moldova.

Pe durata aflării în Germania, delegaţia Procuraturii Republicii Moldova se familiarizează cu cele mai bune practici de lucru ale colegilor germani privind combaterea corupţiei, crimei organizate, spălării banilor, criminalităţii cibernetice etc. De asemenea, procurorii moldoveni se documentează suplimentar cu sistemul juridic şi instrumentele de cooperare judiciară, precum şi în privinţa progreselor realizate pe plan legislativ şi instituţional, în perspectiva preluării şi implementării unor practici pozitive în cadrul reformei Procuraturii Republicii Moldova.

Vizita se desfăşoară cu sprijinul Fundaţiei Germane pentru Cooperare Juridică Internaţională (Fundaţia IRZ), instituţie înregistrată la iniţiativa guvernării Republicii Federative Germania, care acordă suport statelor-partenere în implementarea reformelor sistemelor judecătoreşti şi de drept.

Serviciul de presă al Procuraturii Generale

Acord de colaborare între CDF şi IGP: Pentru un răspuns comun mai eficient de executare a ordonanţei de protecţie a victimelor violenţei în familie

În cadrul campaniei „16 zile de activism împotriva violenţei în bază de gen", Centrul de Drept al Femeilor (CDF) şi Inspectoratul General al Poliţiei (IGP) au semnat un acord de colaborare. Acesta reprezintă continuarea parteneriatului stabilit în anul 2012 şi trasează acţiunile comune ale anului 2014 de consolidare şi eficientizare a intervenţiei poliţiei la emiterea, executarea şi supravegherea ordonanţei de protecţie pentru victimele violenţei în familie în Moldova.

Potrivit CDF, acordul stabileşte răspunsul comun orientat spre consolidarea şi eficientizarea intervenţiei poliţiei la emiterea, executarea şi supravegherea ordonanţei de protecţie. Prin urmare, vor fi realizate mai multe activităţi comune de promovare a bunelor practici de executare a ordonanţei de protecţie şi anume: desfăşurarea în continuare a instruirilor specializate şi a campaniilor de informare a cetăţenilor, precum şi elaborarea şi distribuirea materialelor informative etc.

Astfel, 2500 de ofiţeri de sector vor primi „Îndrumare pentru poliţişti privind intervenţia în cazurile de violenţă în familie" şi pliante informaţionale despre ordonanţa de protecţie, elaborate de CDF. În context, e de menţionat că, recent, în incinta sediului Academiei „Ştefan cel Mare" a Ministerului Afacerilor Interne a avut loc deja cea de-a cincea sesiune de instruire a poliţiştilor de sector, la care au participat 25 de ofiţeri din cadrul Inspectoratelor de poliţie din Ungheni, Şoldăneşti şi Orhei.

Potrivit MAI, primele patru seminare, au avut loc în perioada lunilor iunie-septembrie, curent, unde au fost instruiţi primii 100 de poliţişti din cadrul Inspectoratelor de poliţie teritoriale (Bălţi, Sîngerei, Glodeni, Făleşti, Ocniţa, Donduşeni, Rezina, Nisporeni, Călăraşi şi Străşeni).

Totodată, în anul 2013-2014, se vor desfăşura 20 de sesiuni, unde 550 de poliţişti vor beneficia de instruire în domeniul prevenirii şi combaterii violenţei în familie, incluzînd aspecte privind legislaţia Republicii Moldova în domeniul violenţei în familie, intervenţia şi rolul poliţiei în emiterea, executarea şi supravegherea ordonanţei de protecţie.

În cadrul seminarelor, participanţii beneficiză de un Suport de curs privind intervenţia poliţiei în cazurile de violenţă în familie, elaborat de echipa de experţi a Centrului de Drept al Femeilor, care va ghida activitatea poliţiei în acest domeniu.

Precizăm că, în anul curent, Centrul de Drept al Femeilor şi partenerii săi au desfăşurat modulul final al instruirii privind bunele practici de răspuns ale poliţiei la violenţa în familie, cu participarea a 16 poliţişti, 7 reprezentanţi ai organizaţiilor non-guvernamentale, prestatori de servicii pentru victimele violenţei în familie. În 2012, CDF a elaborat studiul „Implementarea legislaţiei Republicii Moldova cu privire la violenţa în familie. Raport din perspectiva respectării drepturilor omului".

Centrul de Drept al Femeilor este o organizaţie non-guvernamentală, creată în 2009, de mai multe femei-avocate, angajate în promovarea drepturilor omului pentru femei prin integrarea dimensiunii de gen în procesul de elaborare şi implementare a legislaţiei naţionale.

În calitatea sa de membru al diferitor grupuri de lucru – al Comisiei guvernamentale pentru egalitatea de gen, Consiliului coordonator interministerial în domeniul prevenirii şi combaterii violenţei în familie, de membru al Grupului de lucru asupra legislaţiei, Centrul de Drept al Femeilor desfăşoară activităţi de advocacy care vizează schimbări ale modului de luare a deciziilor, funcţionarea instituţiilor sistemului, în ideea creşterii responsabilităţii autorităţilor. De asemenea, CDF participă la elaborarea politicilor publice, reprezentînd şi promovînd drepturile legitime ale femeilor victime ale violenţei.

Semnarea Acordului de colaborare dintre Centrul de Drept al Femeilor şi Inspectoratul General al Poliţiei este parte a răspunsului la recentele Observaţii Finale ale Comitetului CEDAW. Observaţiile Finale ale Comitetului CEDAW asupra Raportului Periodic al Republicii Moldova referitor la implementarea Convenţiei privind Eliminarea Tuturor Formelor de Discriminare împotriva Femeilor, din 18 octombrie 2013, au evidenţiat mai multe lacune în implementarea legislaţiei privind violenţa în familie, în special ineficienţa ordonanţelor de protecţie care sînt emise cu întîrziere sau nu sînt emise deloc, neexecutarea ordonanţelor de protecţie de către poliţie; lipsa serviciilor de sprijin pentru femei şi neacoperirea victimelor violenţei în familie de către sistemul de asistenţă juridică garant de stat, se mai arată în comunicatul CDF.

Această acţiune comună a Centrului de Drept al Femeilor (CDF) şi Inspectoratului General al Poliţiei (IGP), este susţinută de către Fondul ONU pentru Populaţie (UNFPA), Departamentul de Stat al SUA şi Fundaţia OAK.

L.D.

Implementarea Planului Naţional de Acţiuni în Domeniul Drepturilor Omului discutată într-o şedinţă de lucru

Recent, Ministerul Justiţiei a organizat o şedinţă a Comisiei pentru implementarea Planului Naţional de Acţiuni în Domeniul Drepturilor Omului (PNADO), se arată într-un comunicat al instituţiei vizate.

În cadrul întrunirii, de către angajaţii ministerelor de resort, a fost prezentată informaţia cu privire la gradul de implementare a Planului Naţional de Acţiuni în Domeniul Drepturilor Omului (2011-2014) pentru perioada anului 2013. De asemenea, reprezentanţii Ministerului Justiţiei au informat despre proiectul Hotărîrii de Guvern care prevede includerea în componenţa Comisiei a unor membri suplimentari din partea societăţii civile şi din cadrul organizaţiilor internaţionale antrenate în promovarea şi apărarea drepturilor omului. Astfel, un nou membru al Comisiei a fost desemnat reprezentantul Oficiului Consiliului Europei în Republica Moldova, Ghenadie Barbă, şef adjunct al Oficiului.

Discuţiile participanţilor la şedinţa de lucru s-au axat şi asupra proiectului *Ghidului metodologic* privind desfăşurarea procesului de monitorizare al gradului de implementare al PNADO atît la nivelul autorităţilor publice centrale, cît şi la nivelul celor locale (document ce urmează a fi aprobat la una din şedinţele viitoare), modalităţilor de implicare şi participare a Centrului pentru Drepturile Omului în monitorizarea mai eficientă a implementării PNADO, precum şi asupra oportunităţii de a elabora un nou plan de acţiuni în domeniul drepturilor omului pentru anii 2015-2018.

Membrii Comisiei au reiterat importanţa implementării unui proces de analiză a impactului pe care l-a avut implementarea PNADO 2011-2014 asupra situaţiei respectării şi promovării drepturilor omului în Moldova, proces care urmează a fi coordonat de către autorităţile responsabile pentru implementarea documentului.

Precizăm că, Planul Naţional de Acţiuni în Domeniul Drepturilor Omului 2011-2014 este un act de politici publice aprobat prin Hotărîrea de Parlament nr. 90, din 12.05. 2011. Comisia pentru implementarea Planului Naţional de Acţiuni în Domeniul Drepturilor Omului 2011-2014 a fost instituită prin Hotărîrea de Guvern nr. 70, din 06.02.2012.

L.D.

Noi reguli de obţinere a vizelor chineze de către moldoveni

Pînă nu demult viza turistică chineză putea fi obţinută doar prin intermediul anumitor agenţii turistice moldoveneşti acreditate pe lîngă Ambasada Republicii Populare Chineze în Republica Moldova.

Această practică a fost sistată odată ce a intrat în vigoare (în septembrie 2013) noua Lege migraţională a Republicii Populare Chineze care a generat un şir de modificări legislative cu privire la intrarea şi ieşirea cetăţenilor străini în/din China, în special în domeniul vizelor chineze a declarat Wang Jikun, şeful Secţiei consulare şi administrative a Ambasadei Republicii Populare Chineze în Republica Moldova.

Conform diplomatului chinez, modificările stabilesc proceduri noi de aplicare pentru viză, în plus, formalităţile de obţinere a vizelor au fost diversificate şi simplificate. Astfel, actele pentru viza turistică pot fi depuse deja personal sau prin inetrmediul oricărei agenţii turistice din Republica Moldova care colaborează cu agenţia turistică chineză. Persoanele fizice (cetăţeni ai RPC) şi juridice din China pot invita în scop turistic cetăţăţenii străini. Aceleaşi posibilităţi le sînt oferite străinilor, care au permis de şedere permanentă în China.

Invitaţia urmează să conţină informaţii despre persoana invitată (nume, prenume, data naşterii etc.), data sosirii şi plecării, locul exact al destinaţiei turistice, precum şi datele de contact (telefon, adresa juridică) a solicitantului invitaţiei, semnătura şi ştampila etc. Doar grupurilor turistice li se condiţionează depunerea actelor prin intermediul agenţiilor turistice chineze. Acum, moldovenii pot obţine viza timp de 3 zile în cazul în care pachetul de documente este complet. În situaţii de urgenţă, viza poate fi eliberată în cîteva ore. Actele chineze ce confirmă scopul călătoriei pot fi prezentate prin fax. Prezentarea originalului invitaţiei rămîne a fi valabilă pentru vizele de studii de lungă durată. Cetăţenii Republicii Moldova sînt obligaţi să prezinte în original confirmarea înmtaricularii la studii precum şi copia documentului în cauză.

Referindu-se la regimul fără vize (pentru 72 de ore), oferit de China călătorilor din mai multe state, aflaţi în tranzit la Shanghai, Beijing, Guangzhou şi Chengdu, şeful Secţiei consulare chineze de la Chişinău a menţionat că pînă în prezent, de aceste facilităţi nu beneficiază cetăţenii Republicii Moldova, din cauza lipsei unui acord bilateral semnat dintre ambele state.

Pe parcursul anului 2012, Ambasada Republicii Populare Chineze în Republica Moldova a eliberat 1812 vize.

A doua reuniune a CpDOM privind respectarea drepturilor minorităţilor naţionale a fost desfăşurată la Cahul

Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova (CpDOM) continuă campania de promovare a toleranţei în societate. Astfel, dacă prima din cele trei reuniuni de lucru la tema: „Respectarea drepturilor persoanelor ce aparţin minorităţilor naţionale prin prisma Convenţiei-cadru", planificate a fi desfăşurate, a fost organizată în zona de Nord a ţării, în raionul Rîşcani, ce-a de-a doua şedinţă a avut loc în zona de Sud, mai exact la Cahul.

Astfel, potrivit CpDOM, de curînd, în sala de şedinţe a Consiliului raional Cahul, a fost desfăşurată a doua reuniune la tema respectării drepturilor minorităţilor naţionale, prin prisma Convenţiei-cadru. La eveniment au participat avocatul parlamentar Tudor Lazăr, factori de decizie din cadrul consiliilor raionale, primari ai unor localităţi preponderent locuite de minorităţi naţionale, reprezentanţi ai ONG-urilor din zona de Sud a ţării.

În alocuţiunea sa, în calitate de gazdă a reuniunii, Vladimir Calmîc, vicepreşedintele raionului Cahul a subliniat importanţa subiectului propus pentru discuţie. În context, avocatul parlamentar Tudor Lazăr şi-a exprimat convingerea că schimbul de idei din cadrul întîlnirii va contribui la identificarea problemelor existente în raioanele de Sud privind respectarea minorităţilor naţionale şi a unor eventuale soluţii pentru acestea.

Aşadar, participanţii la reuniune au evidenţiat mai multe chestiuni la compartimentul respectarea drepturilor minorităţilor naţionale, care se impun a fi eliminate pentru integrarea socială plenară a reprezentanţilor etniilor conlocuitoare din Sudul ţării, menţinerea şi dezvoltarea identităţii lor naţionale şi culturale.

Una dintre problemele-cheie semnalate a fost cea a cunoaşterii insuficiente, de către reprezentanţii minorităţilor, a limbii de stat naţionale pentru incluziunea lor socială plenară în societate. Totodată, s-a vorbit şi despre calitatea necorespunzătoare a predării limbii de stat în instituţiile de învăţămînt, inclusiv problema asigurării cu profesori, mai ales în cazul unor sate mai îndepărtate de centrele raionale. În acest sens, Ana Stoiceva, primarul satului Lopăţica, raionul Cahul, a subliniat că, în localitatea dată, doar 5-10 la sută dintre absolvenţii instituţiei de învăţămînt cu predare în limba bulgară cunosc satisfăcător limba de stat. O soluţie menită să îmbunătăţească situaţia pe acest segment a fost propusă de Alexandru Garanovschi şi Ivan Sarî, preşedinţii raioanelor Taraclia şi respectiv, Comrat, care constă în elaborarea unui program de studiere aprofundată a limbii de stat de către alolingvi. În acelaşi timp, ei au accentuat faptul că, resursele alocate în acest scop sînt derizorii.

O altă problemă cu care se confruntă autorităţile raionale ţine de optimizarea instituţiilor de învăţămînt în urma reformelor demarate de Ministerul Educaţiei. În acest sens, preşedinţii raioanelor Comrat, Taraclia, vicepreşedintele raionului Cantemir Anatolie Echim, dar şi reprezentanţii societăţii civile sînt de părere că deciziile privind închiderea unor şcoli cu predare în limbile minorităţilor etnice trebuie să fie foarte chibzuite şi că în cazurile respective nu trebuie să prevaleze raţiunile economice, ci interesele alolingvilor.

În altă ordine de idei, Alexandru Garanovschi a anunţat că autorităţile raionale din Taraclia consideră imperios necesară atribuirea acestei unităţi teritoriale a statutului de autoritate naţional-culturală, pentru dezvoltarea comunităţii bulgarilor care locuiesc compact în această zonă. Demnitarul s-a referit la eforturile depuse întru asigurarea studierii de către etnicii bulgarii din raion a limbii materne, a culturii, istoriei şi tradiţiilor, menţionînd susţinerea acordată în acest sens de Ambasada Bulgariei în ţara noastră. Alexandru Garanovschi a ţinut să precizeze că, de asemenea posibilităţi nu dispun bulgarii care locuiesc în alte localităţi din Sudul Moldovei.

La rîndul său, preşedintele raionului Comrat a relevat că, deşi Turcia sprijină editarea manualelor în limba găgăuză, instituţiile de învăţămînt, bibliotecile publice din UTAG se mai confruntă cu un deficit de carte în limba găgăuză.

Dificultăţile întîlnite de absolvenţii şcolilor cu predare în limba rusă, care doresc să-şi continue studiile la instituţiile de învăţămînt superior din ţară, în sensul posibilităţilor reduse pentru alolingvi de a depune actele la unele facultăţi cu predare în limba rusă, constituie o altă problemă menţionată de către preşedinţii de raioane şi reprezentanţii comunităţii ruse, comunităţii bulgarilor „Gheorghe Benkovski" din Cahul. Din această cauză, dar şi a perspectivelor reduse pentru această categorie de persoane de a se încadra ulterior în cîmpul muncii, mulţi dintre ei preferă să meargă la studii în străinătate, de unde revin foarte puţini. Mai mult, reprezentanţii comunităţilor ruse sînt de părere că, în ultimii ani, se atestă tendinţa de reorganizare sau lichidare a unor instituţii de învăţămînt cu predare în limba rusă, acestea devenind cu instruire în limba de stat.

În această ordine de idei, specialistul principal din cadrul Biroului Relaţiilor Interetnice, Alexei Ababii, a anunţat că la începutul lunii februarie a anului 2014, Republica Moldova va prezenta cel de-al patrulea raport în ceea ce priveşte carta europeană a limbilor regionale şi minoritare. Reprezentantul BRI a invitat participanţii la întîlnire să-şi prezinte punctul de vedere la această temă.

La rîndul său, consultantul din cadrul Oficiului ONU în Moldova, Anna Lungu, a subliniat că, potrivit normelor şi standardelor naţionale, autorităţile statului trebuie să identifice posibilităţi pentru motivarea alolingvilor de a studia limba de stat, fără a aplica metodele cu caracter de impunere. Convenţia-cadru prevede integrarea socială a minorităţilor şi nu asimilarea lor, a mai relevat Anna Lungu. Potrivit vorbitoarei, legislaţia ţării noastre cu privire la minorităţile naţionale este bună, dar există carenţe în implementarea ei.

La finalul întrevederii, avocatul parlamentar Tudor Lazăr a apreciat drept eficient schimbul de opinii din cadrul întrunirii. Ombudsmanul a calificat drept activă participarea factorilor de decizie din raioanele de Sud la reuniunea organizată de CpDOM şi a remarcat interesul manifestat pentru îmbunătăţirea stării de lucruri în sfera respectării drepturilor minorităţilor naţionale. Tudor Lazăr a mai afirmat că informaţia prezentată va fi sintetizată pentru elaborarea ulterioară a recomandărilor avocatului parlamentar în vederea ameliorării situaţiei persoanelor care aparţin minorităţilor naţionale şi crearea unui climat optim pentru dezvoltarea identităţii lor culturale, integrarea plenară în societate.

Tot în cadrul campaniei de promovare a toleranţei, la Liceul teoretic din comuna Budeşti a avut loc o întîlnire cu elevii din clasa a opta unde s-a discutat despre persoanele cu dizabilităţi: între discriminare şi toleranţă.

Liceenii au vorbit despre situaţia persoanelor cu nevoi speciale, despre atitudinea societăţii faţă de persoanele cu dizabilităţi, necesitatea de a adapta mediul social la nevoile acestor persoane.

Elevii au conştientizat numeroasele probleme cu care se confruntă aceste persoane. Îmbucurător este faptul că, copiii au ajuns la concluzia că toleranţa este respectul, acceptarea şi aprecierea diferenţelor dintre oameni, felurilor de expresie şi manierelor de exprimare a calităţii noastre de fiinţe umane.

La fel, elevii au discutat despre cauzele sociale ale discriminării, au motivat necesitatea toleranţei ca atitudine activă generată de recunoaşterea drepturilor persoanei umane.

Scopul activităţii respective rezidă în educarea copiilor în spiritul respectului pentru drepturile omului şi a respectării drepturilor persoanelor cu dizabilităţi în mod special.

C.D.

Poliția de Frontieră a lansat noua versiune a paginii web

Poliţia de Frontieră a lansat versiunea optimizată a paginii sale oficiale (www.border.gov.md). Aceasta este realizată într-o concepţie modernă, unde informaţia este adusă mai aproape de utilizator, într-o manieră mai accesibilă. Prin noua abordare se mizează pe dezvoltarea comunicării cu societatea, se promovează transparenţa instituţională şi sporeşte interacţiunea cu toţi cei interesaţi de activitatea poliţiştilor de frontieră.

În aceeaşi măsură, se asigură, în continuare, relevanţa şi calitatea conţinutului informaţional al site-ului, precum şi actualizarea acestuia în acord cu tendinţele şi rigorile din societatea informaţională.

Ca instituţie aflată în serviciul comunităţii, Poliţia de Frontieră este intens preocupată de transmiterea coerentă către public a aspectelor privind evoluţia reformei în cadrul instituţiei, a relaţiilor interne şi internaţionale, a serviciilor prestate de poliţiştii de frontieră, dar şi de prezentarea obiectivă a activităţii curente, cu deficienţele şi meritele inerente. Totodată, Poliţia de Frontieră sprijină direct diferite categorii de persoane interesate prin punerea expeditivă la dispoziţie a informaţiilor de profil.

Modernizarea site-ului se subsumează, de asemenea, iniţiativei de promovare a instrumentelor de guvernare electronică şi a procesului de E-transformare, demarate de către Centrul de Guvernare Electronică.

Sub aspectul funcţionalităţii, structura site-ului permite navigare rapidă, intuitivă şi facilă. Formatul este simplu, evită excesul cromatic şi permite concentrarea atenţiei pe mesajele transmise. Un alt avantaj constituie posibilitatea plasării unui număr mai mare de imagini, element care sporeşte impactul şi forţa de sugestie a comunicării.

Pentru prezentarea noii structuri a site-ului, trecem în revistă cele 6 secţiuni principale:

„Poliţia de Frontieră" – prezintă informaţii despre valorile, misiunea şi atribuţiile Poliţiei de Frontieră;

„Legislaţie" – pune la dispoziţie legislaţia actualizată din domeniul de competenţă al instituţiei;

„Cooperare" – conţine date privind relaţiile interne şi internaţionale ale Poliţiei de Frontieră în domeniul transfrontalier şi al managementului integrat al frontierei;

„Traversarea frontierei" – asigură persoanelor informaţii publice din prima sursă privind condiţiile şi regulile de traversare a frontierei;

„Informaţii publice" – este o platformă de comunicare a informaţiilor de interes public;

„Contacte" – oferă date utile de contact, adrese de e-mail şi adresa sediului central al Poliţiei de Frontieră.

La rubrica „Traversarea frontierei" a fost introdusă o nouă subsecţiune „Alte ţări". Utilitatea acestei secţiuni constă în transmiterea informaţiilor privind condiţiile de călătorie a cetăţenilor Republicii Moldova în străinătate, precum şi cele de călătorie ale cetăţenilor străini în Republica Moldova. Totodată, aici sînt menţionate ţările pentru care Republica Moldova are stabilit regim de vize.

Cei care doresc să se alăture Poliţiei de Frontieră pot dobîndi informaţiile necesare accesînd rubrica „Poliţia de Frontieră – Cariera". Suplimentar, faţă de informaţiile furnizate anterior privind instituţiile de învăţămînt care pregătesc poliţişti de frontieră, vizitatorii au, de acum, posibilitatea de a cunoaşte funcţiile vacante din întreaga instituţie, actualizate în timp util.

Adiţional rubricilor menţionate, pe pagina oficială este postat sondajul de opinii. Aici, vizitatorii paginii îşi pot exprima punctul de vedere asupra unor aspecte concrete. Harta interactivă oferă date de interes actualizate potrivit noilor schimbări organizatorice ale instituţiei – amplasarea punctelor de trecere a frontierei de stat şi a direcţiilor regionale ale Poliţiei de Frontieră.

Actualmente, conţinutul paginii oficiale este disponibil doar în limba română. În perioada imediat următoare, va fi disponibilă şi versiunea în limba engleză, ceea ce va extinde accesibilitatea site-ului şi spre alte segmente de utilizatori.

www.mai.gov.md

La solicitarea cititorilor

Contract de voluntariat, drepturi şi obligaţii

Voluntariatul (conform Legii nr. 121, din 18.06.2010) se poate desfăşura pe baza unui contract încheiat în formă scrisă între voluntar şi instituţia gazdă, în condiţii de libertate contractuală a părţilor şi cu respectarea dispoziţiilor prezentei legi.

Instituţia gazdă este obligată să încheie cu voluntarul un contract de voluntariat dacă acesta este implicat în activitatea de voluntariat mai mult de 20 de ore lunar. (*Instituţia gazdă* este persoana juridică de drept public sau persoana juridică de drept privat fără scop lucrativ care administrează activitatea de voluntariat şi care încheie contracte de voluntariat.)

Contractul de voluntariat se încheie în două exemplare, dintre care unul se păstrează în mod obligatoriu în instituţia gazdă, iar celălalt se înmînează voluntarului. Contractul de voluntariat poate fi încheiat cu persoane care au atins vîrsta de 16 ani. Persoanele care au atins vîrsta de 14 ani pot încheia contract de voluntariat cu acordul scris al reprezentantului lor legal.

Contractul de voluntariat trebuie să conţină următoarele clauze:

a) descrierea activităţii pe care voluntarul trebuie s-o presteze în concordanţă cu capacitatea şi disponibilitatea sa;

b) perioada desfăşurării activităţii de voluntariat;

c) indicarea orelor şi zilelor de activitate;

d) descrierea bunurilor materiale încredinţate şi indicarea valorii acestora;

e) drepturile şi obligaţiile părţilor contractante;

f) facilităţile acordate de instituţia gazdă;

g) stabilirea cerinţelor profesionale, a abilităţilor sociale şi a intereselor de dezvoltare, după caz şi a celor de sănătate, confirmate prin certificat medical sau prin alt document;

h) răspunderea părţilor pentru cauzarea pagubelor;

i) condiţiile de nulitate şi reziliere a contractului.

Dacă pe parcursul executării contractului de voluntariat intervine, independent de voinţa părţilor, o situaţie de natură să îngreuneze executarea obligaţiilor ce revin voluntarului, contractul va fi renegociat. Dacă pe parcursul executării contractului de voluntariat intervine, independent de voinţa părţilor, o situaţie ce face imposibilă executarea în continuare a contractului, acesta este reziliat la iniţiativa uneia dintre părţi. Denunţarea unilaterală a contractului de voluntariat se face din iniţiativa voluntarului sau a instituţiei gazdă, cu un preaviz de 7 zile, fără obligaţia prezentării motivelor, dacă părţile nu au convenit altfel în contractul de voluntariat.

Este interzis să se încheie contract de voluntariat în scopul de a evita încheierea unui contract individual de muncă sau, după caz, a unui contract civil de prestări de servicii ori a altui contract pentru efectuarea prestaţiilor respective.

Contractele de voluntariat încheiate în scopul evitării încheierii unor contracte individuale de muncă sau, după caz, a unor contracte civile de prestări de servicii ori a altor contracte pentru efectuarea prestaţiilor respective sînt considerate lovite de nulitate absolută.

Voluntarului i se garantează un minimum de drepturi:

a) participarea la elaborarea şi derularea programelor pentru care a încheiat contractul;

b) desfăşurarea activităţii într-un anumit domeniu în funcţie de posibilităţile proprii şi conform regulilor existente în instituţia gazdă;

c) asigurarea medicală facultativă acordată de către instituţia gazdă, în condiţiile legii, împotriva riscurilor de accident, de boală sau a altor riscuri ce decurg din natura activităţii;

d) rambursarea de către instituţia gazdă, în condiţiile convenite prin contract şi potrivit legii, a cheltuielilor de transport, cazare, alimentare, în caz de necesitate – de deplasare, asigurare şi a altor cheltuieli indispensabile pentru desfăşurarea activităţii de voluntariat;

e) posibilitatea de a solicita de la instituţia gazdă un certificat nominal şi scrisori de recomandare în baza metodologiei aprobate de Guvern, prin care să se recunoască prestarea activităţii de voluntar şi să se confirme experienţa şi abilităţile obţinute conform prevederilor contractuale;

f) dreptul la timp de odihnă, astfel încît durata timpului de lucru, stabilită în condiţiile legii, să nu afecteze sănătatea şi resursele psihofizice ale voluntarului;

g) informarea corectă şi precisă cu privire la instituţia gazdă, politica organizaţională şi programele acesteia;

h) participarea la cursuri de instruire organizate, iniţiate sau propuse de instituţia gazdă pentru o mai bună desfăşurare a voluntariatului.

Voluntarul are următoarele obligaţii:

a) să îndeplinească sarcinile primite din partea instituţiei gazdă;

b) în exercitarea contractului de voluntariat, să se subordoneze conducerii instituţiei gazdă cu care a încheiat contractul;

c) să ocrotească bunurile utilizate în cadrul activităţii de voluntariat;

d) să păstreze confidenţialitatea informaţiilor la care are acces în cadrul activităţii de voluntariat;

e) să nu admită transmiterea obligaţiilor sale contractuale altor persoane fără acordul instituţiei gazdă;

f) să respecte alte obligaţii care decurg din contractul de voluntariat.

Instituţia gazdă are următoarele responsabilităţi:

a) recrutarea voluntarilor numai pentru activitatea de utilitate publică prevăzută în contractul de voluntariat;

b) efectuarea preselecţiei beneficiarilor voluntariatului cu care urmează să contacteze voluntarii;

c) asigurarea prestării activităţii de voluntariat cu respectarea cerinţelor de protecţie şi igienă a muncii;

d) asigurarea protecţiei intimităţii beneficiarilor voluntariatului cu care contactează voluntarul;

e) elaborarea unui program de voluntariat şi a unui regulament intern care vor prevedea condiţii de recrutare şi standarde de activitate a voluntarilor în baza unor standarde minime de calitate pentru activitatea de voluntariat stabilite de Guvern, precum şi metode şi instrumente de monitorizare şi evaluare a activităţii acestora;

f) instruirea şi dezvoltarea profesională a voluntarilor, inclusiv privind modul de operare cu anumite echipamente tehnice şi condiţiile de securitate a muncii, pentru realizarea prevederilor contractului de voluntariat;

g) neadmiterea voluntarilor la prestarea unor munci periculoase sau care pot dăuna vieţii şi sănătăţii acestora;

h) asigurarea serviciilor medicale în caz de accident sau de boală care decurg din natura activităţii. În cazul în care voluntarul nu este asigurat, costul serviciilor medicale este suportat integral de către instituţia gazdă;

i) rambursarea integrală sau parţială a cheltuielilor indispensabile pentru desfăşurarea activităţii de voluntariat (transport, cazare, alimentare, asigurare medicală facultativă contra riscurilor ce decurg din natura activităţii, diurnă etc.), în cazul în care voluntarul îşi exprimă acordul;

j) oferirea, la cerere, la finele perioadei de activitate a voluntarului, a unui certificat nominal de voluntariat, care să confirme desfăşurarea de către acesta a activităţii de voluntar, experienţa şi abilităţile dobîndite şi care va fi înregistrat într-un registru de evidenţă a certificatelor respective;

k) eliberarea carnetului de voluntar şi a scrisorii de recomandare dacă voluntarul este implicat în activitatea de voluntariat mai mult de 20 de ore lunar;

l) ţinerea unui registru de evidenţă a voluntarilor, care să includă datele personale ale fiecărui voluntar, numărul contractului de voluntariat, numărul orelor prestate în calitate de voluntar şi persoana responsabilă de supervizarea voluntarului în cadrul instituţiei gazdă;

m) asigurarea accesului voluntarului la instrumentele de lucru şi la resursele informaţionale de care dispune;

n) informarea periodică a voluntarului asupra progreselor realizate şi asupra noilor activităţi preconizate;

o) îndeplinirea altor responsabilităţi incluse în contractul de voluntariat, în temeiul legislaţiei.

Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul Vitalie MODRÎNGĂ

Cine pot fi, conform legislaţiei naţionale, beneficiari ai azilului şi care persoane beneficiază de serviciile azilului contra plată?

Valeria Savciuc, r-n Criuleni

Beneficiari ai azilului pot fi cetăţeni ai Republicii Moldova din rîndul persoanelor vîrstnice şi persoanelor cu dizabilităţi, de la 16 ani solitare, lipsite de suport informal (familie), care necesită ajutor din partea comunităţii şi deservire socio-medicală la domiciliu sau în cadrul azilului.

Azilul prestează servicii sociale contra plată pentru:

- persoanele în vîrstă şi persoanele cu dizabilităţi copiii cărora sînt obligaţi să-i întreţină, dar din anumite motive nu pot realiza obligaţiunea, încheind cu administraţia azilului un contract, confirmat notarial, prin care îşi asumă responsabilitatea de a achita lunar întreţinerea persoanei cazate, în cuantumul stabilit de către fondator;

- persoanele în vîrstă şi persoanele cu dizabilităţi, cetăţeni ai altor state, aflate pe teritoriul Republicii Moldova în situaţii dificile.

Citaţii în judecată

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Danilov Igor, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chişinău, str. I. Neculce, nr. 10, apt. 99, pentru data de 24 decembrie 2013, ora 14.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea OM „A.V. Capital” SRL privind încasarea sumei.

Judecător Nadejda Mazur

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SC „Vaghifcom” SRL, cu ultimul sediu: mun. Chişinău, str. Drumul Viilor, nr. 41, apt. 43, pentru data de 26 decembrie 2013, ora 8.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea SC „Moversauto-Intertransport” SRL privind încasarea datoriei şi penalităţii.

Judecător Djeta Chistol

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Vrabie Nadejda, cu ultimul domiciliu: mun. Chişinău, str. Negreşteni, nr. 5, apt. 6, pentru data de 27 decembrie 2013, ora 8.40, la şedinţa de judecată (str. Bulgară 43, bir. 61), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea ÎS „Calea Ferată din Moldova” privind încasarea datoriei.

Judecător Djeta Chistol

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Mobildis”, pentru data de 11 februarie 2014, ora 12.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 46), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea SRL „Sematrus” privind încasarea sumei.

Judecător V. Efros

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Nichita Iurie, IDNP – 2003016019275, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chişinău, str. Calea Ieşilor, nr. 55, apt. 9, pentru data de 11 februarie 2014, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul, nr. 2, bir. 606) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată la acţiunea SRL „Mavigrup Service”.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ghenadie Plămădeală

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Catana Aurelia, pentru data de 19 decembrie 2013, ora 11.50, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 4) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea lui Catana Vasile privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Serghei Papuha

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Volna Piotr, pentru data de 19 decembrie 2013, ora 14.20, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 31) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea ÎMGFL-18 privind încasarea sumei.

Judecător Lilia Lupaşco

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Rusu Ion, cu domiciliul: mun. Chişinău, com. Stăuceni, str. M. Frunze, nr. 1 „K”, bl. 3, apt. 14, pentru data de 26 decembrie 2013, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 29) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cererii de chemare în judecată a reclamantei Rusu Ludmila privind încasarea pensiei alimentare.

Judecător Liudmila Holeviţcaia

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cetlor: Roşca Elena, Roşca Valeriu, domiciliaţi: str. D. Rîşcanu, nr. 20/2, apt. 20, mun. Chişinău, pentru data de 27 ianuarie 2014, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea ÎMGFL-18 privind încasarea datoriei.

Judecător Gh. V. Bîrnaz

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cetlor: Ilcenco Victoria, Ilcenco Denis, domiciliaţi: str. D. Rîşcanu, nr. 12 „V”, apt. 25, mun. Chişinău, pentru data de 29 ianuarie 2014, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea ÎMGFL-18 privind încasarea datoriei.

Judecător Gh. V. Bîrnaz

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Rogojina Victor, pentru data de 25 februarie 2014, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 4) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea SC GS „Milion” SRL privind încasarea prejudiciului.

Judecător Serghei Papuha

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Liubovici Alexei, pentru data de 4 martie 2014, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată la acţiunea SA „Asterra Grup” privind repararea daunei materiale.

Judecător Veronica Negru

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cetlor: Colţova Nadejda, Hrebtiaşceva Zoia, Crivoviţina Nadejda, domiciliaţi: str. Crîngului, nr. 2, apt. 20, mun. Chişinău, pentru data de 17 martie 2014, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea ÎMGFL-18 privind încasarea datoriei.

Judecător Gh. V. Bîrnaz

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Cebotari Ina, pentru data de 16 decembrie 2013, ora 14.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 9), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea depusă de Cebotari Iurie privind desfacerea căsătoriei.

Judecător V. Stratan

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Colomieţ Ghenadie, a.n. 26.03.1961, c/p – 0952606891132, domiciliat: mun. Chişinău, str. Cetatea Albă, nr, 111, pentru data de 17 decembrie 2013, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea SC „Lemanos Plus” SRL privind încasarea sumei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Luiza Gafton

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cetlor: Agachi Margareta, a.n. 22.07.1972, c/p – 2000030002126 şi Agachi Vadim, a.n. 04.06.1971, c/p – 0971305560268, domiciliaţi: mun. Chişinău, str. Hristo Botev, nr. 19/5, apt. 40, pentru data de 18 decembrie 2013, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 15) în calitate de pîrîţi în cauza civilă la acţiunea cet. Bucur Angela către Agachi Margareta privind declararea contractului nul.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Luiza Gafton

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cetlor: Paruli Svetlana, Paruli G. P., Cepanova Natalia, domiciliaţi: mun. Chişinău, str. Teilor, nr. 9/2, apt. 49, pentru data de 20 decembrie 2013, ora 9.20, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 25), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de APLP-51/400 privind încasarea datoriilor pentru serviciile comunale.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Stelian Teleucă

Citaţii în judecată

Curtea de Apel Chişinău solicită prezentarea cet-lor: Bajureanu Vasile, Bajureanu Maria, domiciliaţi: str. Buiucani, nr. 2, apt. 45; Serjant Olga Iurii, domiciliată: str. N. Zelinski, nr. 30/3, apt. 12; Dolgu Anatol domiciliat: str. Codrilor, nr. 10/2, apt. 2; a reprezentantului CMC DGERRP, cu sediul: str. Columna, nr. 106/3; a reprezentantului CMC DLCA, cu sediul: str. M. Eminescu, nr. 33; a reprezentantului SA „Carmez": şos. Munceşti, nr. 121; a reprezentantului Preturii Botanica, cu sediul: str. Teilor. nr. 8, pentru data de 15 ianuarie 2014, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str.Teilor, nr. 4, mun. Chişinău), unde va avea loc examinarea cauzei nr. 2a-530/13, la acţiunea cet. Rusu Lilia către Dolgu Alexandru privind recunoaşterea nulităţii privatizării şi contractului de vînzare-cumpărare a apt. nr. 25 de pe str. Cetatea Albă nr. 14/2, mun. Chişinău.

Judecător Eugeniu Clim

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Militaru Ilie, a.n. 24.11.1972, cu ultimul domiciliu: mun. Chişinău, bdul Dacia, nr. 44, bl. 2, apt. 11, pentru data de 20 decembrie 2013, ora 11.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Porumbescu Liliana privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Luiza Gafton

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Andruseac Nichita, pentru data de 13 ianuarie 2014, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea lui Bomogaibog Igor privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Viorica Mihaila

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Raţa Parascovia, pentru data de 28 ianuarie 2014, ora 8.45, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1 „A"), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea înaintată de SA „Avicola-Roso" SL privind încasarea datoriei.

Judecător Nicolae Şova

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet-lor: Majar Mariana, Majar Vladislav, Majar Eudochia, Majar Valeriu, domiciliaţi: mun. Chişinău, str. Ion Creangă, nr. 1/1, apt. 8, pentru data de 4 februarie 2014, ora 15.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 8), unde va avea loc examinarea cauzei civile: Cîşlaru Vasile către Majar Mariana, Majar Vladislav, Majar Eudochia, Majar Valeriu privind partajarea imobilului proprietate comună.

Judecător Virgiliu Buhnaci

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Parnes Igor, pentru data de 5 februarie 2014, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 18) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei la cererea de chemare în judecată a cet. Beziazîcinaia Tatiana privind încasarea datoriei.

Judecător Ecaterina Silivestru

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului „Maturana-ML" SRL, pentru data de 5 februarie 2014, ora 14.15, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 9), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea depusă de „Aip-Group Invest" SRL, privind încasarea datoriei.

Judecător V. Stratan

***

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Roşcan Ion, domiciliat: mun. Chişinău, bdul Mircea cel Bătrîn, nr. 24, apt. 87, pentru data de 21 ianuarie 2014, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 313) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Petelca Olesea privind încasarea datoriei.

Judecător Ludmila Ouş

***

Judecătoria Ştefan Vodă solicită prezentarea cet. Conic Vitalie Nicolae, domiciliat: satul Carahasani, Ştefan Vodă, pentru data de 16 decembrie 2013, ora 10.00, la şedinţa de judecată (or. Ştefan Vodă, str. 31 August 1989, nr. 5 „A", bir. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea OM „Alo Credit" SRL privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Silarin

***

Judecătoria Rîşcani solicită prezentarea cet. Stoian Petru, domiciliat: or. Rîşcani, str. Luceafărul, nr. 32, pentru data de 18 decembrie 2013, ora 13.00, la şedinţa de judecată (or. Rîşcani, str. 31 August 1989, nr. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Rabei

***

Judecătoria Rîşcani solicită prezentarea cet. Gherman Tatiana, domiciliată: or. Rîşcani, str. Independenţei, nr. 57/27, pentru data de 18 decembrie 2013, ora 13.30, la şedinţa de judecată (or. Rîşcani, str. 31 August 1989, nr. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Bălţi-Gaz" privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Rabei

***

Judecătoria Glodeni solicită prezentarea cet. Franţman Vitalie, a.n. 15.04.1980, domiciliat: or. Ceadîr-Lunga, str. Karl Marx, nr. 17, apt. 59, pentru data de 19 decembrie 2013, ora 10.00, la şedinţa de judecată (or. Glodeni, str. Ştefan cel Mare, nr. 7, bir. 10) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-604/13, intentată de Franţman Viorica privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Vasile Nogai

***

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Boicu Gheorghe, a.n. 19.01.1963, domiciliat: satul Susleni, Orhei, pentru data de 24 decembrie 2013, ora 11.40, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 1, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Boicu Larisa privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului şi încasarea pensiei de întreţinere a copilului minor.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Viorelia Varaniţă

***

Judecătoria Anenii Noi solicită prezentarea cet. Railean Aliona, domiciliată: satul Botnăreşti, Anenii Noi, pentru data de 23 decembrie 2013, ora 9.00, la şedinţa de judecată (or. Anenii Noi, str. Mărţişor, nr. 15, sala de şedinţe nr. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea CNAS Chişinău privind încasarea sumei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Moldovan

***

Judecătoria Anenii Noi solicită prezentarea cet. Costeţchi Natalia, domiciliată: satul Bulboaca, Anenii Noi, pentru data de 23 decembrie 2013, ora 9.10, la şedinţa de judecată (or. Anenii Noi, str. Mărţişor, nr. 15, sala de şedinţe nr. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea CNAS Chişinău privind încasarea sumei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Moldovan

***

Judecătoria Anenii Noi solicită prezentarea cet. Sîrbu Inga, domiciliată: satul Ţînţăreni, Anenii Noi, pentru data de 23 decembrie 2013, ora 9.20, la şedinţa de judecată (or. Anenii Noi, str. Mărţişor, nr. 15, sala de şedinţe nr. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea CNAS Chişinău privind încasarea sumei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Moldovan

***

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ghimp Valeriu Andrei, domiciliat: satul Ruseştii Noi, Ialoveni, pentru data de 16 decembrie 2013, ora 13.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza intentată de Pîslaru Sergiu privind perceperea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Sergiu Procopciuc

***

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Zaiţ Grigore Vasile, domiciliat: mun. Chişinău, Dobrogea, str. Ion Creangă, nr. 1, bl. 1, apt. 25, pentru data de 16 decembrie 2013, ora 13.10, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza intentată de ÎI „Familia Pîslaru" privind perceperea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Sergiu Procopciuc

***

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Costriucov Alexandr Victor, domiciliat: mun. Chişinău, str. Mitropolit Dosoftei, nr. 97, bl. 2, apt. 21 sau: mun. Chişinău, str. I. Nistor, nr. 28, bl. „B", apt. 40, pentru data de 16 decembrie 2013, ora 13.20, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza intentată de ÎI „Familia Pîslaru" privind perceperea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Sergiu Procopciuc

***

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Coşciug Vasile, domiciliat: or Orhei, str. I. Vodă, nr. 1, pentru data de 24 decembrie 2013, ora 9.30, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza intentată de Coşciug Tatiana privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Sergiu Procopciuc

***

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Vîjga Oleg,, domiciliat: str. Popovici, nr. 6, apt. 4, or. Soroca, pentru data de 24 decembrie 2013, ora 11.00, la şedinţa de judecată (or. Soroca, str. Independenţei, nr. 62, bir. 6) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Express Leasing" SRL privind încasarea datoriei.

Judecător Gh. Liulca

***

Judecătoria Drochia, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Lesnic-Lungu Ianna Alexei, locuitoare a satului Maramonovca, Drochia, pentru data de 16 ianuarie 2014, ora 11.00, la şedinţa de judecată (or. Drochia, str. 31 August 1989, nr. 7, bir. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată la cererea Casei Naţionale de Asigurări Sociale privind încasarea sumei în mărime de 2400 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Zaporojan

***

Judecătoria Ialoveni solicită prezentarea cet. Pleşca Nicolae Gheorghe, a.n. 29.05.1966, fără înregistrare la domiciliu, cu ultimul domiciliu cunoscut: satul Răzeni, Ialoveni, pentru data de 22 ianuarie 2014, ora 9.00, la şedinţa de judecată (or. Ialoveni, str. Prieteniei, nr. 4, bir. 19), unde va avea loc examinarea cauzei la acţiunea depusă de Borga Larisa privind plîngerea depusă asupra actului executorului judecătoresc.

Judecător G. Lungu

***

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Slobodzean Jana, pentru data de 18 decembrie 2013, ora 10.30, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 311) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea depusă de SRL „Lux Stil" privind repararea prejudiciului material.

Judecător Vladislav Clima

***

Judecătoria Călăraşi solicită prezentarea reprezentantului SRL „Grancar-Com", cu ultima adresă de activitate: or. Călăraşi, str. M. Eminescu, nr. 53, pentru data de 20 decembrie 2013, ora 11.00, la şedinţa de judecată (or. Călăraşi, str. Alexandru cel Bun, nr. 153, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă privind încasarea datoriei în sumă de 26 831,70 lei.

Judecător Valentina Criucicova

***

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Gherman Igor, pentru data de 24 decembrie 2013, ora 9.30, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît la cererea depusă de Pascari Tatiana privind rambursarea împrumutului.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Tatiana Troianovschi

ANUNŢ

Executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu, anunţă pentru data de 24 decembrie 2013, ora 11.00, licitaţie publică de vînzare a următorului lot, compus din: cherestea 50x120x4,5, în volum de 2,6 metri cubi, cherestea 25x100x4,5, în volum de 2,3 metri cubi, ce aparţin cu drept de proprietate debitorului SRL „Vip Confort", c/f - 1007600025632, cu sediul: mun. Chişinău, str. Ginta Latină, nr. 17, apt. 13.

Preţul iniţial constituie - 10 000 lei, preţul lotului expus la licitaţie este de - 8000 lei.

Doritorii de a participa la licitaţie, pînă pe data de 23 decembrie 2013, vor depune cererea de participare cu indicarea preţului propus pentru lotul scos la licitaţie şi dovada de achitare a acontului în mărime de 5% din preţul iniţial al bunului scos la licitaţie, la Biroul executorului judecătoresc Anatolie Bănărescu.

Acontul şi taxa de participare la licitaţie în mărime de 60 lei, se va depune la contul executorului judecătoresc Anatolie Bănărescu c/d – 2224311909, c/f – 43242017, în BC „Victoriabank" SA, fil. nr. 11, Chişinău VICBMD2X883.

Pentru informaţii suplimentare, vă adresaţi executorului judecătoresc Anatolie Bănărescu: mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare, nr. 73, bir. 336, tel. (022) 54-70-41, tel. mob. 069130707.

Executor judecătoresc Anatolie Bănărescu

ANUNŢ

Executorul judecătoresc Sergiu Oglindă informează cet. Leahova Natalia că bunul imobil de pe str. Aeroport, nr. 6, apt. 7, mun. Chişinău, sechestrat pentru executarea documentului executoriu nr. 2e-173/2010, eliberat de Judecătoria Economică de Circumscripţie privind încasarea datoriei în sumă de 29 277,94 lei de la ÎI „Leahova Natalia" în beneficiul „Grila" SRL, a fost evaluat conform Raportului de constatare tehnico-ştiinţifică nr. 148, din 07.11.2013 şi urmează să vă prezentaţi în biroul nr. 325, bdul Ştefan cel Mare, nr. 73, mun. Chişinău, pentru a lua cunoştinţă, în zilele de luni-vineri, orele de primire 8.30-10.30. În caz de neprezentare în decurs de 10 zile bunul imobil va fi realizat prin vînzare la licitaţie publică.

Executor judecătoresc Sergiu Oglindă

ANUNŢ

Prin prezentul, se anunţă licitaţia publică, pentru data de 20 decembrie 20123, ora 11.00 privind vînzarea bunurilor mobile ce aparţin cu drept de proprietate debitorului SRL „Gvozdica", în temeiul documentului executoriu nr. 2-853/12, din 15.10.2012, emis de Judecătoria Anenii Noi în beneficiul „Tasbradex", în sumă de 143 234,37 lei.

Preţul iniţial de vînzare a bunurilor mobile expuse la licitaţie constituie după cum urmează: compresor marca VPP-230-2130m23199, an. pr. 2000 - 2560 lei; ventilator pentru cameră frigorifică de culoare gri Guntner nr. 352144, an. pr. 2002, de model GVV047A-1L-1600 lei; ventilator produs de Gendhart Bohemia, Cehia nr. CCD42407E; masă 69 kg, de culoare albă - 8400 lei; 48 de găleţi negre mari aproximativ 12-15 kg-192 lei.

Doritorii de a participa la licitaţie vor depune preventiv la contul special al Biroului judecătoresc Evelina Marianciuc, nr. 225141950, cod fiscal 43267010, codul băncii MOLDMD2X319, deservit în BC „Moldincombank" SA, fil. Onest, acontul de 5% din valoarea bunului şi taxa de participare de 60 lei. Primirea cererilor de participare la licitaţie şi a documentelor se încheie cu o (una) zi înainte de data desfăşurării licitaţiei. Înregistrarea prezenţei şi primirea biletului de participare va începe la ora 10.00 şi se va încheia la ora 10.50. Licitaţia va avea loc la Biroul executorului judecătoresc Evelina Marianciuc pe adresa: str. Bucuriei, nr. 12 „A", bir. 108, mun. Chişinău. Relaţii la tel. (022) 74-05-81, mob. 060384890.

Executor judecătoresc Evelina Marianciuc

Aniversări

Maria MORARU,
judecător, CA Chişinău

Mult stimată doamnă Maria Moraru,

Sîntem onoraţi să vă adresăm, cu ocazia frumoasei aniversări, sublime cuvinte de felicitare pentru tot ceea ce sînteţi.

Munca nobilă ce o desfăşuraţi cu cinste şi demnitate pe tărîmul justiţiei vă conferă acea alură de om destoinic al acestui neam. Să vă păstraţi calităţile valoroase cu care v-a înzestrat bunul Dumnezeu, căci de ele este nevoie cel mai mult ca dreptatea şi adevărul să triumfe.

…Şi pentru că o zi din acest început frumos de iarnă vă aparţine în exclusivitate, vă dorim viaţă îndelungată plină de realizări şi bucurii, sănătate, putere continuă de muncă încununate cu succese remarcabile.

La Mulţi Ani!

* * *

Recent, şi-au aniversat ziua de naştere: **Aurel Rotaru**, magistru în drept, lector superior, Facultatea de Drept, USM; **Iurie Malanciuc**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Natalia Bondarenco**, judecător, CA Cahul; **Mariana Stratan**, judecător, Ungheni; **Viorica Caduc**, preşedintele Judecătoriei Briceni; **Sergiu Pleşca**, judecător, Ştefan Vodă; **Iurie Sciastlivîi**, judecător, Ialoveni; **Deomid Gherman**, judecător, Soroca; **Andrei Neguriţa**, judecător, Ştefan Vodă; **Nicolae Ocerednîi**, judecător, Bălţi; **Dan Dubcoveţchi**, judecător, Slobozia.

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile, întru bunăstarea societăţii noastre.

Vă dorim să aveţi parte, de acum încolo, doar de împliniri şi realizări care să vă întregească deplin fericirea.

La Mulţi Ani!

membrii Consiliului de administraţie
al Uniunii Juriştilor,
Echipa *Dreptul*
şi *Revista Naţională de Drept*

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

Ce poate fi mai simplu? Mănîncă şi slăbeşte! Vezi care e secretul

Fiecare aliment pe care îl mîncăm pierde o cantitate semnificativă de calorii dacă este mestecat mai mult timp.

Un experiment făcut în China arată că persoanele care mestecă la fiecare înghiţitură de aproximativ 40 de ori, mănîncă cu 12% mai puţină mîncare decît cineva care mestecă doar de 15 ori. Vezi mai jos cît e de simplu să slăbeşti.

Cercetătorii de la Universitatea Harbin Medical din China au selectat 16 persoane slabe şi 14 obeze pe care le-au supus la două teste.

La primul test, atît cei graşi cît şi cei slăbuţi au fost filmaţi în timp ce mîncau, pentru a se observa dacă există diferenţe între modul în care aceştia mestecă mîncarea. Rezultatul a fost că ambele categorii mănîncă la fel de repede însă cei mai graşi înghit mîncarea mai repede şi pierd mai puţin timp mestecînd.

Cine mănîncă repede se îngraşă mai uşor

În cel de-al doilea experiment, voluntarii au fost puşi să mestece de 15, respectiv 40 de ori, fiecare bucată de mîncare. În urma cercetării s-a constatat că cei care au mestecat mai mult au acumulat cu 11,9 calorii mai puţin ca ceilalţi. În raportul publicat de cercetători în „American Journal of Clinical Nutrition", se arată că mîncatul în ritm lent poate funcţiona precum o cură de slăbire. Este valabil însă şi contrariul: cine mănîncă repede se îngraşă mai uşor.

15% dintre oameni iau una din mese în drum spre serviciu

Un alt experiment, de data aceasta din Marea Britanie, a arătat că cei care îşi cumpără sendvişuri în drum spre serviciu mestecă fiecare înghiţitură doar de şase ori. Cei mai grăbiţi sînt tinerii cu vîrste între 25 şi 34 de ani.

Conform studiului, 15% dintre persoane mănîncă cel puţin una din mesele zilei în picioare sau în timp ce se deplasează la serviciu.

„Cînd înghiţi atît de repede mîncarea, nu realizezi cu adevărat cît de mult ai mîncat. Înghiţiturile mici şi bine mestecate ne ajută să simţim mai bine gustul, să savurăm mîncarea şi să ne simţim sătui mai repede", a declarat Catherine Collins, dieteticiean la Spitalul „St. George" din Londra.

Ce trebuie să mîncaţi de două ori pe săptămînă pentru ca să ţineţi departe afecţiunile inimii

Persoanele care mănîncă ton de două ori pe săptămînă îşi scad cu o treime riscul de boli cardiovasculare, potrivit unui studiu realizat la Universitatea Harvard.

Cercetătorii au descoperit că acizii graşi Omega 3 care se găsesc din plin în ton şi somon protejează împotriva aritmiilor şi scad tensiunea arterială.

Un alt studiu al Universităţii Washington a scos la iveală că cei care mănîncă ton de trei ori pe săptămînă îşi scad la jumătate riscul bolilor de inimă.

Conform celei de-a 4-a ediţii a Statisticii Bolilor Cardiovasculare în Europa 2012, afecţiunile inimii şi ale sistemului circulator sînt cauza principală a decesului în Europa, reprezentînd peste 4 milioane de decese în fiecare an.

Există peste 1,9 milioane de decese în Uniunea Europeană, iar 43% dintre femei şi 36% dintre bărbaţi mor din cauza bolilor cardiovasculare.

Rata deceselor este în general mai mare în Europa Centrală şi de Est decît în restul continentului.

De exemplu, în 9 ţări, bolile cardiovasculare sînt responsabile de o rată de deces în rîndul bărbaţilor de aproximativ 50%.

Caleidoscop

Surpriza vieţii! Ce a găsit un bărbat într-un obiect de mobilier primit de pomană

Un restaurator din Rusia a avut surpriza vieţii lui atunci cînd a început să retapiseze un jilţ primit gratis de la o femeie care a vrut să scape de scaunele vechi din casă.

Cînd a tăiat perna jilţului, bărbatul a găsit în ea o adevărată comoară, datînd din trecutul sovietic al Rusiei. Acolo era ascunsă suma de 50 000 de ruble, una uriaşă pentru perioada din care datează, dar fără prea mare valoare în prezent.

Totuşi, descoperirea s-ar putea dovedi valoroasă pentru cei pasionaţi de istorie şi de obiecte de anticariat.

A fost inventată ciocolata care încetineşte îmbătrînirea

Ciocolata poate constitui un mijloc de întîrziere a procesului de îmbătrînire, susţin cercetători de la Cambridge. Ei au creat o tehnologie care creşte capacitatea organismului de a absorbi flavonoizii din cacao utilizată la fabricarea ciocolatei.

Aceste molecule îmbunătăţesc saturaţia epiteliului cu oxigen, ceea ce este necesar pentru a reduce viteza de îmbătrînire.

Angajaţi ai companiei „Lycotec" au schimbat compoziţia ciocolatei cu un ingredient, cunoscut sub numele de Coco-Lycosome, amplificînd astfel de 20 de ori capacitatea de absorbţie a flavonoizilor de către organismul uman.

Ca urmare, o bucăţică mică din noua ciocolată echivalează cu două tablete de ciocolată obişnuită, cu un nivel ridicat de cacao, în ceea ce priveşte efectul de întinerire.

Potrivit fondatorului „Lycotec", Ivan Petyaev, tehnologia de schimbare a compoziţiei ciocolatei nu afectează gustul sau textura noului produs, iar siguranţa Coco-Lycosome a fost confirmată în mod oficial.

Nutriţionista Carrie Ruxton exprimă unele îndoieli cu privire la valenţele sale: „De regulă, flavonoizii se absorb greu, de aceea ideea este interesantă, dar aştept o confirmare a eficienţei noii ciocolate în mod concret".

Metodă şocantă de slăbire. Ce mănîncă tot mai multe adolescente ca să-şi menţină silueta

Tinerele din Statele Unite şi nu numai, disperate să slăbească, au descoperit o metodă extrem de periculoasă prin care încearcă să-şi menţină silueta. Stîrneşte îngrijorări faptul că această metodă de slăbire este popularizată peste tot, începînd cu reţelele de socializare pînă la alte canale de comunicare online.

Aşadar, ultimul trend în materie de diete este vata înmuiată în suc de portocale sau limonadă. Se pare că, odată ce au înghiţit rotocolul de vată, fetele se simt sătule, păcălind propriul organism.

Această practică periculoasă are priză la public după ce modelul Bria Murphy, fiica lui Eddie Murphy, a povestit că a văzut colege care mîncau vată înmuiată în suc de portocale.

„Am auzit de persoane care mănîncă vată cu suc de portocale. O înmoaie în suc şi o înghit pentru a avea impresia de saţietate", a spus Bria.

Medicii au avertizat, însă, că această metodă poate fi extrem de periculoasă, mai ales că majoritatea produselor de vată nu conţin bumbac natural, ci poliester.

Lipsa somnului are şi beneficii. Care sînt acestea şi ce spun cercetătorii

Lipsa somnului are şi beneficii. Potrivit unui studiu realizat de oamenii de ştiinţă din Elveţia, persoanele depresive îşi pot îmbunătăţi astfel starea. Cercetătorii spun că terapia are ca efect refacerea anumitor regiuni cerebrale, responsabile pentru procesele emoţionale.

Pacienţii trebuie să se trezească în a doua parte a nopţii şi să rămînă treji pînă seara. Acest lucru este necesar să fie repetat de trei sau de patru ori. În cadrul cercetării a fost monitorizată activitatea cerebrală a 12 oameni, cu sau fără privare de somn. La mai mulţi pacienţi cu depresie s-a înregistrat o îmbunătăţire a stării.

Totuşi, în majoritatea cazurilor, efectul pozitiv nu durează decît aproximativ trei zile.

Adresa redacţiei: MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Tiparul executat la tipografia USM. Indice – 21596

Tiraj 4600
Com. 45/sp